

og stk. 3 omhandlede statsstøtte vil være behov for en årlig dispositionsbevilling på for tiden ca. 1 million kr. Hertil kommer ydelsen af lån i henhold til § 15, stk. 2, der formentlig vil udkræve en årlig bevilling på anslået 100 000 kr. samt tilskud til det i § 15, stk. 4 nævnte fællesorgan, anslået til ca. 75 000 kr., hvori foruden medhjælp m. v. er indregnet husleje.

Til kapitel 4.

Anden teatervirksomhed.

I de indledende bemærkninger er det fremhævet, at grundmotivet for nærværende lovforslag er nødvendigheden af at bevare og udvikle teaterlivet inden for det danske samfund, der som et kultursamfund ikke kan være foruden et levende teater.

Teatre som Det kongelige Teater, landsdels-scenerne og de rejsende teatre samt dramatiske kunstarter som opera og ballet vil ikke kunne eksistere uden offentlig støtte. Hvor megen frihed man end vil tillægge disse teatres ledelser med hensyn til den kunstneriske tilrettelæggelse og gennemførelse af et repertoire, vil det dog være klart, at en fortsat offentlig støtte i det lange løb vil være afhængig af den offentlige bedømmelse af disse teatres arbejde.

Lige så nødvendig opretholdelsen og videreudviklingen af de nævnte teatre er, lige så ønskeligt vil det være, at der findes helt frie teatre, hvis vilkår er således, at de i deres kunstneriske drift ikke behøver at tage hensyn til, om deres arbejde tiltaler den store offentlighed, når blot deres forestillinger kan samle det for al teatervirksomhed nødvendige publikum.

Kulturhistorien ned gennem tiderne har stedsvis vist, hvor svært det ofte for samtiden har været at forstå morgendagens kunst eller blot indvarslingen af denne, de eksperimenter, hvorpå fremtidens kunst vil bygge. For en økonomisk så kostbar kunstart som den dramatiske kan en eventuel negativ indstilling fra offentlighedens side under en vanskelig teaterkonjunktur blive farlig og kan modvirke en videre udvikling af den dramatiske kunst.

Det må derfor skønnes nødvendigt, at der skabes sådanne rammer, at et frit privat drevet teater fortsat kan eksistere og trives ved siden af det mere permanent offentligt understøttede. Mod dette mål har nærværende forslag arbejdet, idet man dog med adskillige erfaringer i behold ikke har villet udelukke, at selv med forbedrede almene vilkår kan et privat drevet teater komme i situationer, hvor alene et offentligt tilskud kan hjælpe det fra at måtte lukke. At en almindelig bedømmelse af dets

virke må ligge til grund for en tilskudsydelse i så fald er dog klart.

Hvor risikofyldt og vanskelig privatteaterdriften har været, ses af, at der i dag trods hovedstadens vækst af trediversnes halve snes teatre kun er fem tilbage, hvortil kommer en ganske lille, nyoprettet forsøgscene, Fiolteatret. Alene siden teaterkommissionen i 1954 påbegyndte sit arbejde, har fem teatre måtte lukke (Apolloteatret, Det ny Scala, Riddersalen, Røde Kro Teatret og Tivoli-teatret).

Bestemmelserne i kapitel 5 om teaterbygninger sigter blandt andet på at sikre opretholdelsen af de københavnske og frederiksbergske teaterbygninger som bygninger for private teatre og endvidere på gennem lån til disse bygningers rationelle modernisering at kunne øge deres teatermæssige effektivitet og muliggøre en nedsættelse af de årlige driftsudgifter.

I lovforslagets § 7, indeholdes reglen om eventuel lempelse af den fordrede sikkerhedsstillelse.

I kapitel 9 omhandles støtte til billetkøbsordninger og publikumsorganisationer, hvis arbejdsresultater skulle kunne medvirke til at stabilisere privatteatrenes indtægtssider.

Med disse støtteforanstaltninger vil man mene, at der skulle være skabt sådanne rammer om privatteaterdriften, at den — forudsat ledernes dygtighed — skulle kunne sikres, bortset fra ekstraordinære krisesituationer. Skulle sådanne situationer opstå, må det på den anden side forventes, at den nødvendige støtte vil kræve ret betydelige beløb. Der vil dog som nærmere i § 16, stk. 2, bestemt normalt foreligge en tilbagebetalingspligt i sådanne tilfælde.

Til § 16.

Ved afgrænsning af anden teatervirksomhed som teatervirksomhed uden for den i kapitel 2. Landsdels-scenerne. Kommunale teatre og kapitel 3. Det rejsende teater, omtalte, tager bestemmelserne i kapitel 4 under de eksisterende forhold sigte på de københavnske privatteatre. § 16 har således samme område for øje som § 18 i kommissionsudkastet. For baggrunden for ønsket om en særlig støtteordning for disse teatre henvises derfor til betænkningen side 172 og side 63-72. Støtte til disse teatre er hidtil blevet ydet af den af filmfondens midler bevilgede rådighedssum for ministeren. Den har i de senere år været meget varierende og har for eksempel i 1960-61 andraget ca. 40 000 kr. og i 1961-62 ca. 225 000 kr. Støtteordningen tænkes administreret noget friere end angivet i teaterkommissionens betænkning side 67-68. Det